

Ramazan'da mukabele sünneti

“Ramazan'da mukabele okumanın hükmü nedir? Mukabeleye katılarak okunan Kur'ân'ı gözle takip etmekle hatim yapılmış olur mu?”

Ramazan ayında Kur'ân-ı Kerîm'i mukâbele tarzında tilâvet etmek ve yapılan tilâveti takip etmek Hz. Resûlullah'ın (asm) ve Hz. Cebrâil'in (as) amelinden; Allah Resûlünün (asm) sünnetindedir.

Bilindiği gibi Hazret-i Cebrâil (as) her Ramazan ayında Resûl-i Ekrem Efendimiz'e (asm) gelir ve Kur'ân-ı Kerîm'in o âna kadar nâzil olan âyetlerini baştan sona, karşılıklı, mukabele tarzında okurlardı. Peygamber Efendimiz'in (asm) vefât edeceği yılın Ramazan ayında Hazret-i Cebrâil (as) iki defa geldi ve Kur'ân-ı Kerîm'i baştan sona iki defa mukabele tarzında karşılıklı tilâvet buyurdular.

Peygamber Efendimiz (asm) Kur'ân'ı başkasından dinlemeyi de severdi. Başkasından dinlerken mübarek gözyaşlarını tutamazdı.

İbn-i Mes'ud (ra) anlatıyor: Resûlullah (asm) bana hitaben:

“Bana Kur'ân oku!” buyurdu. Ben:

“Ya Resûlallah! Kur'ân sana indirildiği halde, sana Kur'ân'ı ben mi okuyacağım?” dedim.

Allah Resûlü (asm):

“Ben Kur'ân'ı kendimden başka birisinden dinlemeyi hakikaten severim” buyurdu. Bunun üzerine, Resûl-i Ekrem'e (asm) Nisâ Sûresinden okumaya başladım. Nihâyet; “Her ümmetten birer şâhit getirdiğimiz ve ey Muhammed, onların üzerlerine de seni şâhit olarak getirdiğimiz zaman onların hâli nice olur?”¹ âyetine geldiğimde, Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm):

“Şimdilik yeter!” buyurdu. Dönüp baktığımda, bir de ne göreyim, Resûl-i Ekrem Efendimiz'in (asm) iki gözünden yaşlar akıyordu.²

Kur'ân'ı dinlemek aynı zamanda Kur'ân'ın da emridir. Cenâb-ı Hak: “Kur'ân okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki, merhamet olunasz”³ buyurur.

Şu halde, okunan Kur'ân'ı dinlemek farzdır.

Hazret-i Cebrâil (as) ile Hazret-i Peygamber Efendimiz'in (asm) Ramazan aylarında yaptıkları Kur'ân'ı karşılıklı okuma ibâdetini model alan Müslümanlar, asırlardan beri güzel sesli hafızların refakatinde her Ramazan ayında bu geleneği sürdürmüşler; Kur'ân'ı mukabele tarzında tilâvet ederek hatimler indirmişlerdir. Yani tek amel içinde farzı da, sünneti de ihyâ etmişlerdir.

Mukabeleye baştan sona iştirak etmekte İnşallah hatim sevabı vardır. Mukabeleyi takip ederken mümkünse okunan harfleri içimizden tekrar etmeli, yani biz de okumalıyız. Mümkünse okunan Kur'ân üzerinde tefekkür etmeli, anlamlarını bildiğimiz âyetlerin emirleri üzerinde düşünmeliyiz.

Üçte birlik bölümünü geride bıraktığımız mübârek Ramazan ayında mukabele sünnetini ihyâ edenler, Kur'ân'ı dinleme, okuma ve üzerinde tefekkür etme farzietini yerine getirmişler, Allah Resûlünün (asm) şefkatini, şefaatinin ve Allah'ın mağfiretini İnşallah hak etmişlerdir.

Ebû Ümâme (ra) der ki: Resûlullah'ın (asm) şöyle buyurduğunu işittim: "Kur'ân okuyunuz! Çünkü Kur'ân, kıyâmet günü, kendi yârânına (kendisini okuyan ve amel edenlere) şefaatchi olarak gelecektir."4

Ebû Hüreyre (ra) bildirmiştir ki, Peygamber Efendimiz (asm) şöyle buyurmuştur: "Bir cemaat, Allah'ın evlerinden birinde toplanır; Allah'ın Kitâbını okurlar ve aralarında (birinin okuduğunu diğerleri—açık veya gizli—tekrarlamak sûretiyle) ders yaparlarsa, üzerlerine huzur iner, onları rahmet kaplar, çevrelerini melekler kuşatır. Allah o kimseleri, kendi katında bulunanların arasında anar."5

Dipnotlar:

- 1- Nisâ Sûresi, 4/41
- 2- R. Sâlihîn, 1005
- 3- A'râf Sûresi, 7/204
- 4- R. Sâlihîn, 988
- 5- R. Sâlihîn, 1020